

FACTSHEET: PALING EN CERTIFICERING

Een gezamenlijk document van St. DUPAN en Marine Stewardship Council, 12 mei 2013.

Paling en certificering: hoe zit dat?

In april 2013 ontvingen bijna alle Nederlandse palinghandelaren en –kwekers de Chain of Custody certificering volgens de Sustainable Eel Standard (SES) van de Sustainable Eel Group (SEG). Deze traceerbaarheidscertificering en de berichtgeving hierover leidde tot vragen over certificering volgens de SES van SEG versus die van de Marine Stewardship Council (MSC). Stichting DUPAN en MSC geven een gezamenlijk antwoord op de meest gestelde vragen.

Paling is een vis die een deel van zijn leven in zowel zoet als zout wateren verblijft en zich verplaatst over grote afstanden. Kunnen vissen met deze kenmerken beoordeeld worden in het MSC programma?

Ja, soorten die hun hele leven of een deel van hun leven in zoetwater doorbrengen komen ook in aanmerking voor MSC certificering. Voorbeelden zijn de verschillende MSC gecertificeerde Pacifische zalmsoorten uit Alaska, Canada en Rusland die een deel van hun leven in de rivier leven en de MSC gecertificeerde geelgoud harder, goudbaars en ombervis uit de Australische Lakes en Coorong visserij. Ook soorten die over grote leefgebieden migreren komen in aanmerking voor MSC certificering. Voor deze soorten kunnen namelijk bestandsopnames gemaakt worden en bestanden duurzaam worden beheerd. Een goed voorbeeld hiervan binnen het MSC programma zijn bijvoorbeeld de verschillende MSC gecertificeerde tonijnvisserijen.

Komt paling in aanmerking voor MSC certificering?

Door de uiterst complexe levenscyclus van de paling en de problemen die de paling tijdens zijn migratie van zout naar zoet en later in zijn leven weer van zoet naar zout ondervindt, geldt op dit moment algemeen dat MSC certificering voor paling zeer problematisch is. Uit een aantal voorstudies blijkt dat het mogelijk is om visserijen op glasaal en paling lokaal zo gecontroleerd uit te voeren dat het bestand lokaal op een goed niveau blijft. Bij een MSC beoordeling wordt echter niet alleen gekeken naar de invloed en het beheer van lokale visserijen maar naar de toestand en het beheer van alle visserijen van het volledige bestand. De op dit moment beste beschikbare gegevens (ICES) laten zien dat de Europese paling zich op een kritisch niveau bevindt. Op Europees niveau is er een Aalverordening afgekondigd en de lidstaten hebben elk een herstelplan voor paling. Het leefgebied van de Europese paling is echter veel groter dan de Europese Unie. Het effect van de Europese herstelplannen voor het Europese palingbestand zijn moeilijk te meten en daardoor onbekend.

Dit betekent dat niet kan worden voldaan aan de MSC eisen voor het aanwezig zijn effectieve herstel- en beheermaatregelen voor het hele bestand.

Migratieproblemen zorgen voor een extra belemmering. Het succes van de Europese herstelmaatregelen zijn niet alleen afhankelijk van een goed visserijbeheer, maar vooral ook van het aanpakken van door de mens aangebrachte veranderingen in het leefgebied van de paling. Waterkrachtcentrales, gemalen, dammen, verlies aan habitat en vervuiling zijn hiervan de belangrijkste voorbeelden. Als de afname van het Europese palingbestand puur zou komen door natuurlijke omstandigheden en de biologische draagkracht lager zou komen te liggen, dan zou het gepast zijn om de biologische referentiepunten aan te passen. Deze referentiepunten bepalen hoe groot een gezond bestand moet zijn en wat een duurzame visserijdruk is. In principe kunnen menselijke barrières in het leefmilieu ongedaan gemaakt worden om de productiviteit van het palingbestand weer terug te brengen. Samen met een goede regulering van de visserijdruk zou dit de voorwaarden scheppen voor het herstel van het bestand en op termijn de weg openen voor MSC certificering.

Waarom is SEG opgericht?

De SEG is door een aantal Britse natuurorganisaties en wetenschappers opgericht om het herstel van het Europese palingbestand versneld te bevorderen. Door de kennis van alle stakeholders, ook die van ambachtslieden als vissers, samen te brengen wil men de paling haar leefgebied weer terug geven. Door het opstellen van een aantal standaarden worden vissers en kwekers geholpen om op een verantwoorde manier bezig zijn met het beheer van het palingbestand. Zij kunnen dan in aanmerking komen voor SES certificering. Vissers en kwekers die bijdragen aan het herstel van het palingbestand worden beloond met de SES certificering. Zo zal uiteindelijk de hele keten gestimuleerd worden om ook hun verantwoordelijkheid in duurzaam beheer te nemen. Hoewel ook in andere EU lidstaten al diverse palingvisserijen en palingbedrijven SES-gecertificeerd zijn, loopt Nederland met de certificering van bijna alle palingbedrijven in dit traject voor op andere EU landen. Uiteindelijk moet de SEG-SES certificering leiden tot een versneld herstel van het Europese palingbestand.

MSC werkt vanuit hetzelfde principe: door duurzame visserij te belonen, anderen ook te stimuleren om de benodigde verbeteringen door te voeren. Maar omdat duidelijk was dat MSC certificering van palingvisserij op dit moment niet mogelijk is, is ervoor gekozen om een eigen, specifiek op paling gerichte standaard te ontwikkelen.

Wat zijn de belangrijkste overeenkomsten tussen de MSC en SEG standaard?

MSC en SEG-SES hebben allebei als doel om de wereldwijde achteruitgang van visbestanden om te keren en daarmee de werkgelegenheid in de vissector te behouden. MSC richt zich daarbij op alle vissoorten, terwijl SEG-SES zich beperkt tot een soort, de paling. Beide programma's opereren internationaal.

De MSC en de SEG-SES standaard zijn allebei opgesteld in opdracht van partijen buiten de vissector. Het opstellen gebeurde in samenspraak met wetenschappers, natuurbeschermingsorganisaties en andere experts. Beide standaarden worden steeds geëvalueerd om te kijken of ze aan de beste beschikbare wetenschappelijke kennis voldoen. De beoordeling of een visserij aan de standaard voldoet vindt plaats door een onafhankelijke derde partij.

Beide programma's hebben een *chain of custody* certificering. Dit betekent dat het bijbehorende logo of verwijzing naar 'MSC of SEG-SES gecertificeerd' alleen is toegestaan als de traceerbaarheid van de gecertificeerde vis in de hele keten is gewaarborgd.

Wat zijn de belangrijkste verschillen tussen de MSC en SEG-SES standaard?

De SEG-SES standaard omvat ook het kweken (mesten) van paling. MSC is alleen van toepassing op de wildvangst. Zogenaamde 'verrijkte visserijen' waarbij in een minimaal deel van de levenscyclus van de vis sprake is van menselijk ingrijpen om de groei te stimuleren, kunnen wel in aanmerking komen voor MSC (bijv. mosselcultures). Palingkweek past niet binnen deze verrijkte visserijen.

De MSC beoordeling vindt plaats op het niveau van het bestand. De certificeringseenheid bestaat uit een combinatie van de soort, het vangstgebied, de vismethode en de schepen die daarbinnen gecertificeerd willen worden. Dit betekent dat als een deel van de vissers gecertificeerd wil worden, beoordeeld wordt of het hele bestand gezond is en het beheer voor alle visserij op die soort duurzaam is. De SEG-SES beoordeling vindt daarentegen plaats op het niveau van de visserij die gecertificeerd wil worden. Gekeken wordt of de activiteiten van die groep vissers duurzaam is, ongeacht of het bronbestand in zijn geheel gezond is, of bijvoorbeeld door andere vissers niet duurzaam wordt bevist.

De MSC beoordeling is volledig openbaar. Er zijn verschillende momenten waarop belanghebbenden kunnen inspreken en er is een zogenaamde peer-review door onafhankelijke wetenschappers. Tegen het besluit van de certificeerder kan bezwaar worden gemaakt. De SEG-SES beoordeling vindt plaats in een onafhankelijk wetenschappelijk geleid comité, het Independent Standards Committee. Vergaderingen van het comité zijn niet openbaar en tegen de uitspraak van het comité is geen beroep mogelijk. De certificeringsrapporten zijn beschikbaar via de website.

De certificeringsbureaus die geaccrediteerd zijn voor het doen van MSC certificeringen hebben een eigen toezichthouder die los staan van MSC. SEG werkt vooralsnog met één certificeringsbureau, er is nog geen toezicht door een derde onafhankelijke toezichthouder op de certificeerder.

Na een succesvolle MSC beoordeling geeft de certificeerder het certificaat af. Bij SEG wordt de beoordeling gedaan door een certificeerder, maar het besluit om te certificeren ligt bij het Independent Standards Committee van SEG zelf.

Wat is de relatie tussen St. DUPAN en SEG?

Elke Europese lidstaat zal in de toekomst een eigen landelijke SEG afdeling vormen waarin de visserijketen samen werkt aan het herstellen en duurzaam beheren van het lokale palingbestand.

Deze afdelingen zullen een zetel krijgen binnen de SEG board. Op dit moment neemt de Nederlandse Stichting Duurzame Palingsector Nederland zo'n zetel in.

Meer informatie

www.msc.org/nl

<http://www.sustainableeelgroup.com>